

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY ZSO NR 5 W GDAŃSKU
rok szkolny 2023/2024

WSTĘP:

Ustawowym zadaniem szkoły, obok nauczania, jest wychowanie młodego człowieka. Nauczyciele i inni pracownicy pedagogiczni ZSO nr 5 w Gdańsku w swojej pracy wychowawczej i profilaktycznej, wspierając w tym zakresie rodziców, zmierzają do tego, aby uczniowie znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym); rozwijali w sobie zdolności poznawcze; mieli świadomość życiowej użyteczności edukacji; stawali się samodzielni i odpowiedzialni, osiąkali cele życiowe; byli przygotowani do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej, w państwie i świecie; kształtowali w sobie postawę dialogu, tolerancji i współdziałania; dbałość o środowisko naturalne.

Wychowanie szkolne to mądre towarzyszenie uczniowi na drodze jego rozwoju i stwarzanie mu wartościowego środowiska wychowawczego. Nauczyciel nie jest „sprawcą” rozwoju ucznia, ale towarzysząc mu w procesie edukacji, ma możliwość na ten rozwój wpływać, wzmacniać go, przyspieszać, wyzwalać tkwiący w nim potencjał. Profilaktyka ma na celu ochronę ucznia przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Dlatego działania szkoły zmierzają w kierunku wzmacniania czynników chroniących, pożądaných i społecznie akceptowanych postaw uczniów, eliminowaniu czynników ryzyka, a także przygotowania uczniów do dokonywania świadomych, rozsądnych, etycznych wyborów w życiu.

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU:

1. Oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne w ZSO nr 5 w Gdańsku są realizowane w następujących obszarach życia szkoły:
 - a. w relacjach nauczyciel – uczeń,
 - b. w relacjach nauczyciel – uczeń – rodzic,
 - c. poprzez wpływ grupy rówieśniczej,
 - d. poprzez oddziaływania dydaktyczne,
 - e. poprzez budowanie szkolnej wspólnoty i samorządności,
 - f. poprzez działalność organizacyjną szkoły,
 - g. poprzez wykorzystanie godzin do dyspozycji wychowawcy,
 - h. poprzez zajęcia organizowane lub prowadzone przez specjalistów (psycholog szkolny, pedagogy).
2. Zadania wychowawczo-profilaktyczne są kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem, podczas realizacji lekcji przedmiotowych, podczas zajęć z wychowawcą klasy, podczas zajęć prowadzonych przez specjalistów oraz zajęć dodatkowych, w tym rozwijających zainteresowania.

II. OBSZARY PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ NA ROK SZKOLNY 2023/24

1. EFEKTYWNOŚĆ NAUCZANIA.
2. ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO.
3. WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE.
4. WYCHOWANIE PROSPOŁECZNE (KOMPETENCJE SPOŁECZNE, WARTOŚCI).
5. DZIAŁANIA EKOLOGICZNE.
6. INTEGRACJA EUROPEJSKA I WIELOKULTUROWOŚĆ.
7. ROZWÓJ TOŻSAMOŚCI UCZNIĄ.
8. SPRZYJAJĄCA ATMOSFERA I POZYTYWNY WIZERUNEK SZKOŁY.

III. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE:

1. Stwarzanie klimatu sprzyjającego uczeniu się, rozwijaniu potencjału młodzieży z wykorzystaniem ich mocnych stron.
2. Uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wszystkich uczniów.
3. Budowanie zaufania, poczucia bezpieczeństwa, wspieranie procesu adaptacji i reintegracji społecznej uczniów, zespołów klasowych.
4. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacjach kryzysowych.
5. Rozwijanie samodzielności, odpowiedzialności, umiejętności pracy zespołowej, twórczego myślenia i działania.
6. Kształtowanie kreatywności uczniów, umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami żywymi.
7. Rozwijanie umiejętności społecznych i obywatelskich m.in. poprzez propagowanie idei wolontariatu.
8. Kształtowanie postawy patriotycznej.
9. Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych (nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, komunikacji, współdziałania, poczucia celowości w życiu, akceptacji siebie, zdolności wykorzystania własnych mocnych stron, wartości).
10. Kształtowanie kompetencji międzykulturowych – postawy otwartości, ciekawości różnic kulturowych, akceptacji, woli porozumienia.
11. Eliminowanie zachowań ryzykownych (np. palenie papierosów, picie alkoholu, używanie narkotyków lub innych środków psychoaktywnych, wagary, spóźnienia, agresja, cyberprzemoc, przedwczesna inicjacja seksualna).
12. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.

IV. Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego skupiają się wokół następujących poziomów potrzeb:

1. Opieki i bezpieczeństwa - to działania zmierzające do stabilizacji, ładu, porządku, wolności od lęku, niepokoju.
2. Uznania - działania, w wyniku których doświadczą się szacunku, uznania w oczach innych, poczucia własnej wartości, niezależności, prestiżu, znaczenia.
3. Przynależności - działania skierowane na akceptację, przyjaźń, aprobatę, przynależność do grupy rówieśniczej, tworzenie więzi ze szkołą i środowiskiem lokalnym, tożsamość narodową.
4. Samorealizacji - ukierunkowuje działania na rozbudzenie potrzeb poznawczych, twórczego i krytycznego myślenia, dążenia do ideałów, potwierdzania własnej wartości, rozwoju zainteresowań, brania odpowiedzialności za efekty kształcenia.

V. WARTOŚCI KLUCZOWE W PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ:

Celem działalności szkoły jest kształcenie i wychowanie sprzyjające rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów, prowadzenie uczniów do pełnego rozwoju osobistego, do bycia człowiekiem uczciwym, umiejącym żyć z innymi i dla innych zgodnie ze społecznie akceptowanym systemem wartości.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny ZSO nr 5 w Gdańsku zakłada kształtowanie postaw osobowych w oparciu o:

1. Zapewnienie uczniom możliwości indywidualnego rozwoju w oparciu o ich własne predyspozycje, poprzez budowanie akceptacji siebie, poczucia własnej wartości, rozwijanie poczucia celowości działania.
2. Umożliwienie odkrywania i rozwijania własnych zdolności i zainteresowań, wyznaczanie i osiągnięcie realnych celów, pozytywne nastawienie do życia.
3. Kształtowanie motywacji do działania, umiejętności planowania i podejmowania decyzji, konstruktywnego rozwiązywania problemów.
4. Tworzenie systemu wartości, kształtowanie wrażliwości moralnej.
5. Kształtowanie postaw patriotycznych i proekologicznych uczniów.
6. Budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, eliminowanie przemocy i agresji ze stosunków międzyludzkich, pogłębianie poczucia przynależności do ogólnie pojmowanej wspólnoty ludzkiej.
7. Aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych ludzi, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych.
8. Nabywanie zdolności do otwartego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwój empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności.
9. Uświadamianie wartości związanych z ogólnoludzkim dziedzictwem kulturowym.
10. Podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju poprzez współpracę z różnymi instytucjami.
11. Przygotowanie do dalszego etapu kształcenia, planowania własnego rozwoju.
12. Propagowanie zdrowego stylu życia.

VI. UCZESTNICZY PROGRAMU:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny zakłada uczestnictwo:

1. Wszystkich nauczycieli, wychowawców klas, innych pracowników pedagogicznych szkoły.
2. Uczniów.
3. Rodziców uczniów.
4. Pracowników administracyjno-gospodarczych.
5. Przedstawicieli środowiska lokalnego.
6. Instytucji współpracujących ze szkołą (w sferze nauki, kultury, sztuki, wolontariatu, sportu, profilaktyki itp.).

VII. CZAS REALIZACJI:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny ZSO nr 5 zaplanowany jest jako działanie długofalowe. Corocznie jest on modyfikowany poprzez wyznaczenie priorytetów na dany rok szkolny, uwzględniających wyniki ewaluacji, diagnozy oraz uzupełniany działaniami wynikającymi z bieżących potrzeb.

VIII. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ (METODY I FORMY ODDZIAŁYWANIA):

Zadania wychowawczo-profilaktyczne będą realizowane poprzez działania:

1. Informacyjne – tablice, gazetki, plakaty, wystawy, ogłoszenia, apele, spotkania, informacje przekazywane przez wiadomości GPE, Facebook szkolny, Instagram, stronę internetową (upowszechnianie informacji dot. m.in. zagrożeń związanych z używkami, cyberprzemocą itp., miejsc pomocy, konkursów, zajęć rozwijających zainteresowania).
1. Edukacyjne – wykłady, dyskusje, debaty, rozmowy, warsztaty, szkolenia, akcje, imprezy, konkursy, wycieczki edukacyjne (np. miejsca pamięci narodowej, spotkania ze świadkami historii), sesje popularnonaukowe, projekty.
2. Alternatywne – koła zainteresowań, zajęcia pozalekcyjne, Wolontariat, wycieczki, spektakle, koncerty (stworzenie przestrzeni do wartościowego spędzania czasu wolnego).
3. Interwencyjne – reagowanie na zachowania problemowe, rozwiązywanie konfliktów, działania dyscyplinujące, pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

IX. EWIDENCJONOWANIE DZIAŁAŃ:

Metryka działań wychowawczo-profilaktycznych (zał. Nr 1), narzędzie ewaluacji merytorycznej. Każde działanie będzie krótko opisane (nazwa projektu, odbiorcy, data i czas realizacji, cel, metoda, realizator, osoba odpowiedzialna z ramienia szkoły, partnerzy zewnętrzni, opis/konspekt projektu).

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY (model absolwenta):

Absolwent ZSO nr 5:

1. Jest przygotowany do dalszego kształcenia, posiada ogólną wiedzę i kluczowe umiejętności, niezbędne we współczesnym świecie, do których należą:
 - a. rozumienie i tworzenie informacji,
 - b. wielojęzyczność,
 - c. kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych,
 - d. kompetencje cyfrowe,
 - e. kompetencje osobiste, społeczne oraz umiejętność uczenia się,
 - f. kompetencje obywatelskie,
 - g. kompetencje w zakresie przedsiębiorczości,
 - h. kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturowej.
2. Akceptuje siebie, mając świadomość mocnych i słabych stron.
3. Pracuje nad własnym rozwojem, buduje swój system wartości.
4. Rozwija swoje pasje i zainteresowania.
5. Jest aktywny i twórczy – potrafi zaprezentować i obronić swoje zdanie, szanuje tych, którzy mają odmienne poglądy.
6. Potrafi wybrać właściwe wzorce moralne opierające się na postawie szlachetności, prawdy i dobra.
7. Umie rzetelnie pracować, ma szacunek dla pracy, jest samodzielny i odpowiedzialny.
8. Potrafi samodzielnie i krytycznie myśleć oraz podejmować właściwe decyzje.
9. Jest zaangażowany społecznie.
8. Jest wrażliwy na otaczającą przyrodę, piękno natury, szanuje człowieka i środowisko naturalne.
9. Potrafi radzić sobie z zagrożeniami życia codziennego oraz rozwojowymi, dba o zdrowie.

XI. EWALUACJA I DIAGNOZA PROBLEMÓW:

Planowanie działań na rok szkolny 2023/24 poprzedzone zostało ewaluacją Programu Wychowawczo-Profilaktycznego za rok szkolny 2022/23 oraz diagnozą potrzeb i problemów wychowawczych. Powołany do tego zespół ustalił zakres i sposób badania oraz przygotował narzędzia. Ustalono, że przedmiotem diagnozy będzie sprawdzenie, jakie problemy są najpilniejsze do rozwiązania oraz zbieranie opinii o tym, jakie działania wychowawczo-profilaktyczne wydają się najskuteczniejsze oraz możliwe do zastosowania ze względu na zasoby szkoły. Wytypowano obszary rozwoju. Ustalono sposoby pozyskania informacji (analiza dokumentów, obserwacja, wywiad, ankieta, miękkie metody diagnostyczne) oraz grupę adresatów (nauczyciele, wychowawcy, inni pracownicy pedagogiczni, uczniowie, rodzice).

Diagnoza potrzeb i problemów wychowawczych będzie w trakcie roku szkolnego pogłębianą. Ze względu na uzyskane wyniki Program Wychowawczo-Profilaktyczny może ulegać modyfikacji.

Problemy do rozwiązania w roku szkolnym 2023/24 (wskazane przez Zespół Wychowawczy):

1. Spóźnienia uczniów.
2. Brak kultury osobistej.
3. Nieprzestrzeganie norm i zasad.
4. Trudności w komunikacji, w relacjach.

XII. WNIOSKI I REKOMENDACJE WYNIKAJĄCE Z EWALUACJI I DIAGNOZY:

1. Systematycznie diagnozować przyczyny spóźnień i niskiej frekwencji uczniów. Niezwłocznie podejmować interwencje wychowawcze, pozyskiwać rodziców do współpracy w zapobieganiu spóźnieniom, wagarom. W razie braku efektów podejmować współpracę z pedagogami, psychologiem, dyrekcją.
2. Należy ustalić w klasach normy zachowania oraz na bieżąco dbać o ich respektowanie, reagować w sytuacjach łamania przyjętych zasad. Działać według ustalonych procedur.
3. Uczyć i wymagać przestrzegania zasad kultury osobistej.
4. Należy diagnozować problemy emocjonalne uczniów i organizować wsparcie psychologiczne, w tym zakresie ściśle współpracować z rodzicami.
5. Należy przeciwdziałać izolacji, wykluczaniu uczniów, wspierać w rozwiązywaniu konfliktów w klasach.
6. Zachęcać uczniów do aktywności społecznej oraz wspólnie planować takie działania na początku roku szkolnego.
7. W zakresie zdrowia i bezpieczeństwa warto skupić się na problemach emocjonalnych oraz na profilaktyce używania substancji psychoaktywnych.
8. Pogłębiać współpracę między nauczycielami a wychowawcami, specjalistami i rodzicami wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
9. W planach pracy wychowawczej klas należy uwzględniać przyjęte priorytety.

XIII. PRIORYTETY WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE W ZSO NR 5 W GDAŃSKU W ROKU SZKOLNYM 2023/2024:

W wyniku przeprowadzonej ewaluacji i diagnozy potrzeb wytypowane zostały priorytety pracy wychowawczo-profilaktycznej na rok szkolny 2023/24:

1. PRZECIWDZIAŁANIE SPÓŹNIENIOM:

POWOŁANIE ZESPOŁU PROBLEMOWO-ZADANIOWEGO, KTÓREGO CELEM BĘDZIE WYPRACOWANIE I WDROŻENIE DZIAŁAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH SPÓŹNIENIOM UCZNIÓW NA LEKCJE. EWALUACJA SKUTECZNOŚCI PODJĘTYCH DZIAŁAŃ NA KONIEC ROKU SZKOLNEGO.

2. ZWIĘKSZANIE MOTYWACJI DO NAUKI - WPROWADZENIE PROCENTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA – PILOTAŻ.

3. KOMUNIKACJA: NAUCZYCIEL – UCZEŃ, NAUCZYCIEL – RODZIC, NAUCZYCIEL – NAUCZYCIEL, UCZEŃ – UCZEŃ:

- ✓ RADA SZKOLENIOWA DLA WSZYSTKICH NAUCZYCIELI.
- ✓ PROJEKT „SZKOŁA LIDERÓW” – skierowany do liderów klasowych, prowadzony przez policjanta, pana Tomasza Kądziałę.
- ✓ WARSZTATY, LEKCJE ZWO – położenie nacisku na tematykę skutecznej komunikacji, kultury zachowania, szacunku, wartości, umiejętności rozwiązywania konfliktów.

4. DIAGNOZA POTRZEB EMOCJONALNO-SPOŁECZNYCH:

- ✓ ZESPÓŁ DS. POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
- ✓ WYCHOWAWCY KLAS
- ✓ Akademia Dynamiczna Tożsamość (adT) - BEATA STASZYŃSKA-HANSEN

5. BEZPIECZEŃSTWO:

- ✓ ZWIĘKSZENIE ILOŚCI DYŻURÓW NA PRZERWACH
- ✓ SYSTEMATYCZNE MONITOROWANIE ABSENCJI UCZNIÓW
- ✓ DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE DOT. ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (m.in. program GOPZiPU – „Ważne wybory - alkohol”).
- ✓ DZIAŁANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA UCZNIÓW W PRZESTRZENI CYFROWEJ.

XIV. PRZEWIDYWANI PARTNERZY:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 7 - współpraca w zakresie diagnozy pedagogicznej i psychologicznej, terapii, tworzenia grup rozwoju osobistego dla młodzieży, poradnictwa zawodowego oraz organizacji zajęć warsztatowych dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień - realizacja projektów profilaktycznych; poradnictwo, pomoc terapeutyczna w zakresie uzależnień.

Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży - indywidualna i grupowa terapia dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Stowarzyszenie MONAR, Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny „Mrowisko” - przeciwdziałanie zjawiskom narkomanii wśród uczniów, kierowanie na terapię lub konsultacje osób dotkniętych problemem uzależnienia od narkotyków.

Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA – pomoc młodzieży z zaburzeniami psychicznymi.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Młodzieżowy Szopen”, Dzienny Oddział Psychiatryczny „Młodzieżowy Port” – pomoc uczniom z zaburzeniami emocjonalnymi poprzez umożliwienie kontynuowania nauki i jednocześnie odbywania terapii psychologicznej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPR - kierowanie uczniów i rodziców przeżywających silny kryzys psychiczny, wymagających szybkiej pomocy specjalistycznej (np. przejawiających skłonności samobójcze).

Centrum Pomocy Dzieciom – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – pomoc w sytuacji przemocy w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – współpraca w zakresie pomocy materialnej uczniom z rodzin z problemami finansowymi, diagnozowanie środowiska rodzinnego uczniów, realizacja projektów (np. wolontariat).

Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek – pomoc uczniom cudzoziemcom i ich rodzicom oraz uchodźcom.

Straż Miejska – realizacja programów profilaktycznych (odpowiedzialność karna nieletnich, cyberprzemoc, uzależnienia, dopalacze), pierwsza pomoc przedmedyczna, pomoc w walce z wagarami i zachowaniami sprzecznymi z prawem.

Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny przy Gdańskim Uniwersytecie Medycznym- realizacja programów profilaktyki zdrowotnej.

Kościół parafialny w Nowym Porcie - realizacja projektów wolontariackich, pomocowych.

Policja - realizacja programów profilaktycznych, pomoc w walce z zachowaniami sprzecznymi z prawem, działania interwencyjne.

Rada Dzielnic - organizacja uroczystości szkolnych, festynów dla dzieci i młodzieży.

Służby mundurowe - udział uczniów w konkursach, imprezach okolicznościowych, patriotycznych.

Centrum Rozwoju Talentów – współpraca w zakresie motywacji do nauki, rozwoju pasji, doradztwa zawodowego.

Inkubator Przedsiębiorczości STARTER - współpraca w zakresie motywacji do nauki, rozwoju pasji, doradztwa zawodowego.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej - współpraca w zakresie motywacji do nauki, doradztwa zawodowego.

Europejskie Centrum Solidarności – współpraca w zakresie projektów społecznych, dot. wartości (tolerancja, wielokulturowość itp.)

Centrum sztuki „Łażnia” – współpraca w zakresie projektów artystycznych i społecznych.

Instytut Kultury Miejskiej – współpraca w zakresie projektów artystycznych.

Wyższe uczelnie (UG, GUM-ed, SWPS, WSB, WSAiB) - współpraca w zakresie podnoszenia motywacji uczniów do nauki.

Akademia Dynamiczna Tożsamość (adT): Fundacja Citizen Project, Fundacja Ezzev – projekty profilaktyczne, akcje społeczne.

Centrum Mediacji Szkolnych i Rówieśniczych – rozwiązywanie konfliktów.

Stowarzyszenie 180 stopni – w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych.

Integralną częścią Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2023/24 jest

„KALENDARZ IMPREZ I UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH ZSO NR 5”.

Załącznik nr 1.

METRYKA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH EWIDENCJA W ZSO NR 5 W GDAŃSKU rok szkolny 2022/2023

Nazwa projektu	
Odbiorcy	
Data realizacji	
Czas trwania	
Cel/ cele wychowawczo-profilaktyczne	
Metoda pracy	
Realizator/ prowadzący	
Osoba odpowiedzialna z ramienia ZSO nr 5	
Partnerzy zewnętrzni	
Proszę załączyć opis/ konspekt projektu	nazwa załącznika:

